

КОД: ГЮ_ППР_ІСТ_8_I_07

ПРОМІЖНА ПІДСУМКОВА РОБОТА

8 клас, I семестр

Загальна інструкція щодо виконання роботи

Робота складається з однієї частини, яка включає 11 завдань про добу морських героїчних походів початку XVII ст.

Загальні правила виконання:

1. Уважно прочитайте кожне завдання та інструкції до нього.
2. Відповіді позначайте / записуйте у відведених місцях чітко й розбірливо.
3. Для виправлення помилкової відповіді закресліть її та запишіть правильну поруч.
4. Рационально розподіляйте час і намагайтеся виконати максимальну кількість завдань.
5. Після завершення роботи поверніть її вчителю / вчительці.

Увага!

**Під час виконання завдань працюйте самостійно і не заважайте іншим.
Пам'ятайте: у випадку виявлення ознак підглядання, списування чи плагіату
вашу роботу не буде зараховано!**

Прочитайте опис ситуації, наведений нижче, і виконайте завдання. Перед початком завдань уважно читайте інструкції до виконання.

УЯВІТЬ:

Український режисер знімає серіал про морські героїчні походи козаків. Бюджет величезний, Netflix уже купив права на показ у 190 країнах світу. Але є проблема: режисер хоче, щоб все було історично точно від деталей одягу до тактики бою.

Ваша роль: Ви — підліток, який пройшов курс історії й тепер працює молодшим історичним консультантом на знімальному майданчику. Продюсери дали вам завдання: перевірити сценарій, карти, діалоги та візуальні матеріали на історичну достовірність.

Чому це важливо?

- Якщо помилитеся, у коментарях під серіалом вас розкритикують історики й глядачі.
- Якщо все зробите правильно, ваше ім'я буде у титрах серіалу, який побачить увесь світ.
- Цей досвід може стати вашим першим кроком у кар'єрі історика-консультанта, сценариста чи режисера.

Завдання: Перевірте матеріали для першого сезону серіалу й надайте свої експертні висновки.

Рис.1. Карта №1. Примітка. Джерело: [1]. (Повний опис джерела див. у розділі “Методика”).

Час виконання: 45 хвилин

Кількість завдань: 11

Максимальна кількість балів: 50 (сирих)

Правила виконання завдань:

- **Завдання 1** – це завдання з вибором ОДНІЄЇ правильної відповіді з чотирьох запропонованих варіантів (А, Б, В, Г). Обведіть кружечком літеру біля правильної, на вашу думку, відповіді.
- **Завдання 2** – завдання з короткою відповіддю, впишіть відповідь у відведеному місці.
- **Завдання 3** – це завдання з вибором ОДНІЄЇ правильної відповіді з чотирьох запропонованих варіантів (А, Б, В, Г). Обведіть кружечком літеру біля правильної, на вашу думку, відповіді.
- **Завдання 4** – завдання з короткою відповіддю, впишіть відповідь у відведеному місці.
- **Завдання 5** – це завдання з вибором ОДНІЄЇ правильної відповіді з чотирьох запропонованих варіантів (А, Б, В, Г). Обведіть кружечком літеру біля правильної, на вашу думку, відповіді.
- **Завдання 6** – це завдання з вибором ДВОХ правильних відповідей з п'яти запропонованих варіантів (А, Б, В, Г, Д). Обведіть кружечком літери біля правильних, на вашу думку, відповідей.
- **Завдання 7** – практичне завдання (робота на контурній карті), позначте на контурній карті об'єкти зазначені в завданні.
- **Завдання 8** – практичне завдання (робота на контурній карті), позначте на контурній карті об'єкти зазначені в завданні.
- **Завдання 9** – завдання з розгорнутою відповіддю, прочитайте історичне джерело та дайте відповідь на запитання до нього, запишіть свої відповіді у відведеному місці.
- **Завдання 10** – практичне завдання, прочитайте джерело та поставте історично обґрунтовані питання до нього, запишіть свої питання у відведеному місці.
- **Завдання 11** – завдання з розгорнутою відповіддю. Вкажіть 2-3 наслідки морських героїчних походів з поясненням, запишіть свої відповіді у відведеному місці.

Епізод 1: Кастинг головного героя

Матеріал від кастинг-директора: *«Нам потрібен актор на роль головного героя — гетьмана, який очолював найбільше морських походів. Ось фото чотирьох кандидатів в історичному гримі. Хто з них найточніше відповідає історичній постаті?»*

1.1. Хто із зображених історичних постатей очолював більшість морських героїчних походів (МГП)?

			
Рис. 2А.	Рис. 3Б.	Рис. 4В.	Рис. 5Г
А	Б	В	Г

Рис. 2-5. Історичні постаті. Примітка. Джерело: [2-5].

1.2. Укажіть його ім'я

Режисер планує зняти сцену, у якій головний герой каже: *“Ми підемо на Стамбул, коли турки не чекають!”*

2.1. Прочитайте твердження про МГП. Позначте “ТАК” або “НІ”.

№	Твердження	ТАК	НІ
1	Козаки здійснювали МГП взимку, бо море було спокійнішим	☐	☐
2	Одним із завдань морських походів було звільнення християнських невільників	☐	☐
3	Козаки здійснювали походи на кораблях-галерах	☐	☐
4	Головною зброєю козаків на морі були гармати	☐	☐

2.2. Виберіть ОДНЕ з помилкових тверджень і напишіть коментар для режисера, чому це треба виправити:

Твердження № ____ неправильне, тому що:

Епізод 2: Візуальна частина

Записка від художника-постановника:

«Знайшов гравюру, де козаки штурмують турецьку фортецю. Треба зрозуміти, яке зображення човна використати для сцен на морі».

Джерело:

Рис. 6. Гравюра. Примітка. Джерело: [6]

3. Розгляньте гравюру та оберіть правильне зображення козацького човна:

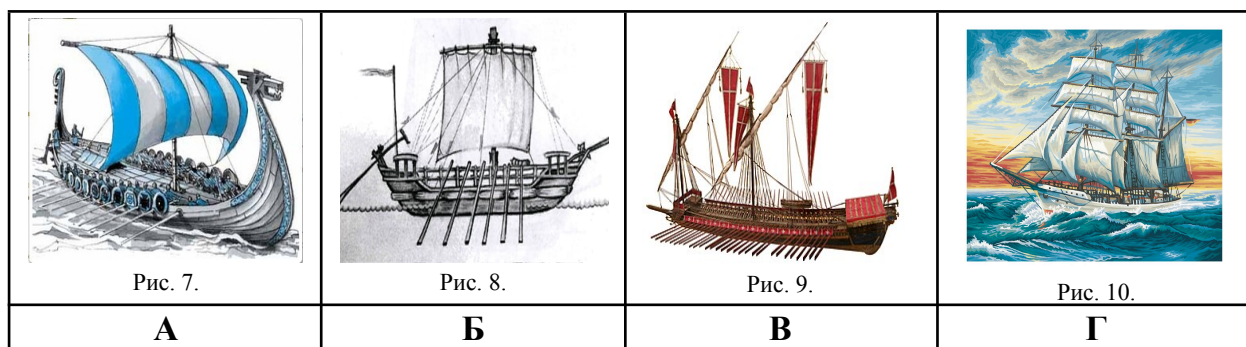

Рис. 7-10. Човни. Примітка. Джерело: [7-10]

Питання від сценариста: «У діалозі козак каже: "Тримайся міцніше за _____!" Як називається козацький човен?»

4. Укажіть назву козацького човна _____

Запит від художників з комп'ютерної графіки: «Нам потрібно створити 3D-модель козацького човна. Які характеристики він мав?»

5. Виберіть ТРИ правильні характеристики з шести:

- А** важкий човен з багатьма гарматами
- Б** міг ховатися в очереті
- В** місткість 50-70 козаків
- Г** мав металевий корпус
- Д** обмашувався смолою для захисту від води
- Е** рухався за рахунок вітрил

Епізод 3: Карта походів

Артвідділ надіслав перший варіант анімованої карти для заставки. Вона має показувати ключові точки: нашу базу (Січ), основні цілі (турецькі фортеці) та території, що васально залежали від османської імперії. Бюджет на анімацію величезний, тож помилок бути не може. Знайдіть на карті-чернетці **кілька** помилок, які критично спотворюють події XVII ст. Напишіть короткий коментар (службову записку) для артвідділу. У коментарі чітко поясніть, чому це помилка і як їх слід виправити, щоб серіал відповідав історичній правді.

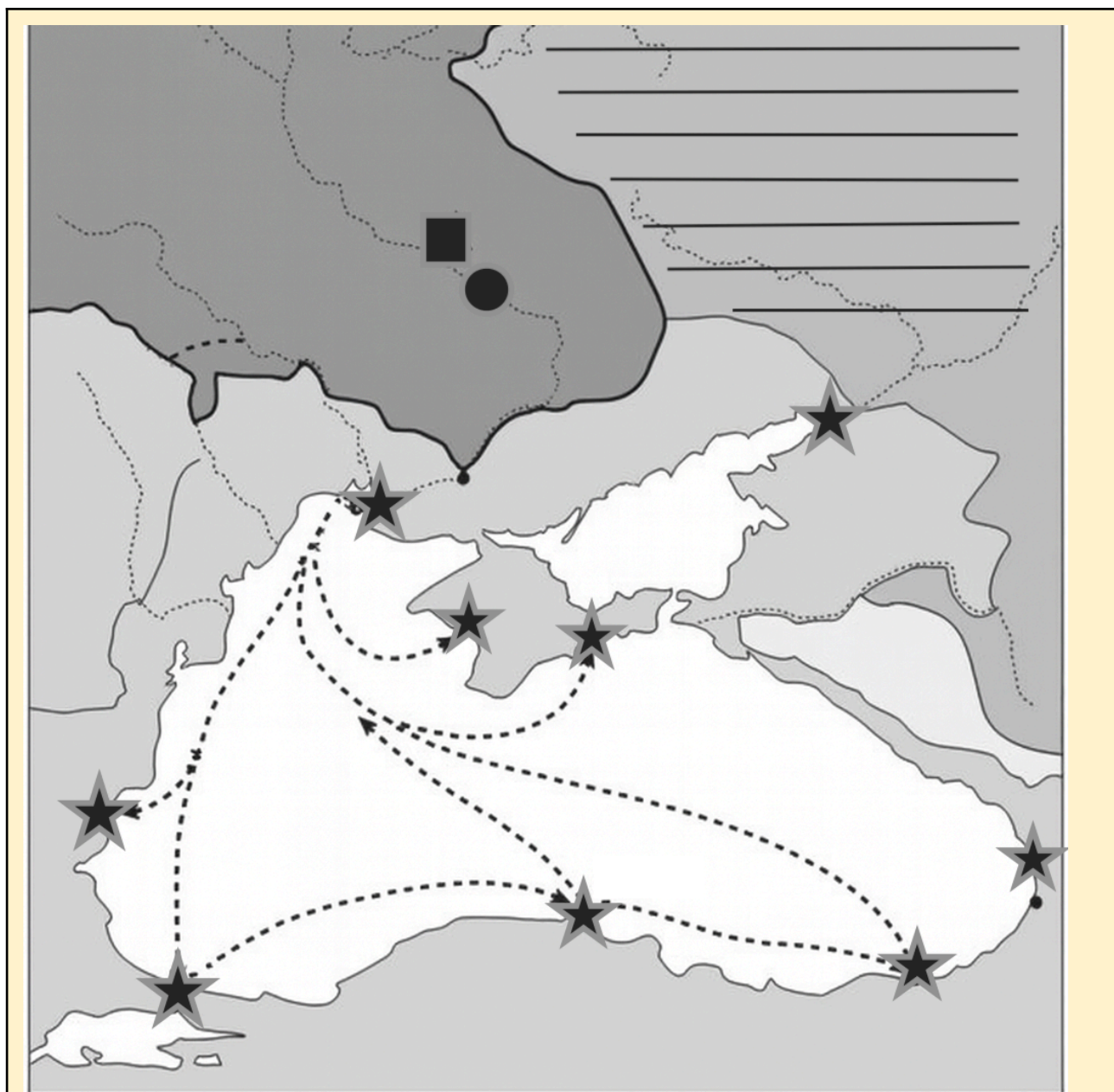

Рис. 11. Карта №2. Примітка. Джерело: [11]

Умовні позначення:

★ - турецькі і татарські фортеці

■ - Київ

● - Базавлуцька січ

≡ - васально залежні від Османської імперії території

→ - напрямки морських походів козаків

6. Виявлена помилка:

Мій коментар-виправлення:

Питання від режисера: «У мене творча криза! Турки блокували Дніпро. Сценаристи запропонували аж три варіанти обходу. Який з них виглядає найбільш реалістично з історичної та військової точки зору?»

Ідеї сценаристів:

Маршрут А (Північний / Балтійський): "Козаки плывуть вгору по Дніпру до Києва, волоком (суходолом) перетягують човни до річки Прип'ять і через Річ Посполиту виходять у Балтійське море".

Маршрут Б (Східний / Азовський): "Козаки плывуть по річці Самара (притока Дніпра), перетягують човни суходолом (волоком) до річки Кальміус і виходять в Азовське море, в тил туркам".

Маршрут В (Західний/Дністровський): "Козаки піднімаються по річці Південний Буг, волоком перетягують човни до річки Дністер і спускаються до Чорного моря біля фортеці Аккерман".

7. Проаналізуйте всі три маршрути, дивлячись на карту, і заповніть бланк-відповідь для режисера.

Для найбільш драматичного та воєнно-хитрого сюжету я рекомендую обрати: (Оберіть один, поставивши ✓)

☐ Маршрут А

☐ Маршрут Б

☐ Маршрут В

Мій аргумент на користь цього маршруту:

Епізод 4. Історична достовірність сценарію

Прохання від режисера:

«Перевірте, чи події в серіалі відбувалися в один час з іншими історичними подіями того періоду. Це важливо для контексту.»

8. З переліку подій виберіть ДВІ, найближчі в часі до доби морських героїчних походів:

А Похід П. Конашевича-Сагайдачного на Москву

Б Укладання Люблінської унії

В Відновлення православної ієрархії в Речі Посполитій

Г Видання друкованої книги "Апостол"

Д Утворення Запорозької Січі на о. Хортиця

Е Повстання під проводом Криштофа Косинського

Сценарій епізоду: “Штурм фортеці”

Сценарист написав діалог:

Козак 1: «Як ми візьмемо фортецю? Стіни високі!»

Козак 2: «Частина наших знає турецьку. Підійдемо до воріт, скажемо, що ми — турецькі торговці дорогою до Персії. А інші перекинуть драбини.»

Козак 1: «Ааа, а ми тим часом переберемося через стіну... і відчинимо ворота....»

Козак 2: «І раптовим нападом захопимо міську цитадель і пограбуємо це місто »

Козак 1: «Стривай, не для цього ми йдемо. Золото викинемо, якщо треба буде..»

Ваша експертиза:

9.1. Яку хитрість козаки використовували під час штурму?

9.2. У діалозі козак каже: “Золото викинемо, якщо треба”. Чому козаки могли викидати захоплене золото?

9.3. На карті (із завдання 6) позначте місто Кафа квадратиком ■ — саме цю фортецю штурмували козаки Сагайдачного.

Режисер каже: “Глядачі мають побачити, що тактика козаків актуальна і сьогодні. Але мені важливіше показати їхній дух. Справа не лише в тактиці, а в їхній мотивації. Нам треба показати цей міцний зв’язок цінностей між минулим і сьогоденням”.

9.4. Яка цінність, що мотивувала козаків під час морських героїчних походів, є спільною для сучасних українців?

А Прагнення захистити свою землю та звільнити людей з неволі.

Б Бажання здобути особисту славу та матеріальне багатство.

В Намір установити політичний контроль над територією іншої держави.

Г Мета силою поширити свою релігію на інші народи.

Сценарист знайшов спогади француза Боплана, який жив в Україні в XVII столітті. Це золота жила для батальних сцен! Допоможи розібрати текст по деталях.

«Коли вони вирішують іти війною на татар, то вибирають осінню пору... За два-три тижні у них готово 80 або 100 човнів. У кожен човен сідає від 50 до 70 чоловік, кожен з яких має дві рушниці і шаблю... Турки тримають у гирлі Борисфена наготові кілька галер... Але козаки хитріші: вони виходять темної ночі і переховуються в очеретах... Отож татари завжди опиняються перед несподіванкою... Коли вони йдуть на бій з галерами, поки одні стріляють з рушниць, їхні товариші набивають і подають інші, і таким чином ведуть вогонь безперервно... У таких сутичках вони завжди втрачають до двох третин своїх людей...»

10. Поставте 3 запитання до цього тексту для розробки сценарію:

10.1. Запитання про ФАКТИ (Що? Коли? Де?):

10.2. Запитання про ПРИЧИНИ (Чому? Які причини?):

10.3. Запитання про НАСЛІДКИ (Які наслідки? Що це дало?)

Епізод 5: Створення тизеру

Запит від маркетингового відділу Netflix: «Консультанте! Ми монтуємо тизер (короткий рекламний ролик) спеціально для української аудиторії. Нам потрібен потужний слоган, який з'явиться на екрані вкінці. Головна ідея - показати, що тактика, незламність і дух козаків XVII століття живуть у сучасних захисниках України.

11. Напишіть коротку фразу (2-3 речення):

Увага!

Ви завершили виконання роботи. Якщо у вас залишився час — перевірте відповіді, у яких сумніваєтеся, а також переконайтеся, що ви зафіксували всі відповіді.

Завершіть роботу за вказівкою вчителя / вчительки.